

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnatul Spinei Roman, prin care se solicită casarea încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29 august 2014 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015 în cauza penală privindu-l pe

Spinei Roman Marin, *născut la 04 martie 1970, deținut în penitenciarul nr. 17 din or. Rezina, str. Nistreană 1.*

Asupra recursului în anulare declarat de condamnat, Colegiul penal

CONSTATĂ :

1. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 august 2014, a fost admis parțial demersul executorului judecătoresc O. Buzadji, cu dispunerea anunțării în căutare a condamnatului Spinei R., a.n. 04.03.1970, domiciliat în mun. Chișinău, str. G. Coșbuc 11 ap. 23 și cu înlocuirea pedepsei amenzii, cu închisoarea, calculîndu-i-se o lună de închisoare pentru 50 unități convenționale, astfel, în total, i-a fost stabilită pedeapsa de 1 an și 2 luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

De asemenea, prin aceeași încheiere a fost respins, ca neîntemeiat, demersul executorului judecătoresc O. Buzadji în partea înlocuirii amenzii contravenționale cu muncă neremunerată în folosul comunității.

Termenul de executare a pedepsei cu închisoarea stabilite condamnatului Spinei R. urmează a fi calculat din momentul reținerii acestuia.

2. Încheierea a fost atacată cu recurs de către avocatul Gh. Danciuc în numele condamnatului, prin care s-a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de respingere a demersului executorului judecătoresc privind înlocuirea amenzii în privința lui Spinei R., cu închisoarea, invocîndu-se precum că condamnatul nu a fost citat legal în instanța de judecată, aflîndu-se în arest preventiv și fiind în imposibilitate fizică de a se prezenta atît în fața executorului judecătoresc pentru a achita amenda stabilită, cît și în fața instanței de judecată. Mai mult, recurentul a invocat că ședința de judecată s-a desfășurat în lipsa condamnatului și în motivarea încheierii nu au fost indicate careva probe, care au fost reținute de instanță, în confirmarea faptului că

condamnatul s-a eschivat cu rea-credință de la executarea pedepsei sub formă de amendă. Totodată, s-a menționat că condamnatului nici nu i-au fost comunicate drepturile și obligațiile sale privitor la procedura de achitare a amenzii.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, a fost respins, ca nefondat, recursul avocatului Gh. Danciuc declarat în numele condamnatului Spinei R., cu menținerea încheierii atacate, fără careva modificări.

4. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de recurs a constatat că, potrivit sentinței Judecătoriei Bălți din 03.03.2011, Spinei R. a fost condamnat în baza art. 264/1 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la amendă în mărime de 150 unități convenționale, ceea ce constituie 3 000 lei.

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07.11.2011, Spinei R. a fost condamnat în baza art. 264/1 alin. (3) Cod penal la amendă în mărime de 550 unități convenționale, ceea ce constituie 11 000 lei.

Ulterior, prin decizia agentului constatator al SPR CGP mun. Chișinău din 05.08.2011, Spinei R. a fost sancționat contravențional conform art. 238 alin. (3) Cod contravențional, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 10 unități convenționale, cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI01 714586 din 06.04.2012 contravenientului Spinei R. i-a fost aplicată sancțiunea contravențională în baza art. 354 Cod contravențional, în mărime de 50 unități convenționale.

Potrivit art. 30 alin. (5) Cod contravențional, prescripția executării sancțiunii contravenționale este de un an.

Așadar, instanța de recurs a reținut că de la data comiterii contravențiilor din 05.08.2011 și 06.04.2012, a expirat mai mult de un an, prin urmare intervenind termenul de prescripție pentru executarea sancțiunilor nominalizate, soluția instanței de fond, în această parte, a fost una corectă și întemeiată.

De asemenea, instanța de recurs a constatat că condamnatul a fost avertizat în vederea achitării amenzilor stabilite prin mai multe sentințe în privința sa, dar el a ignorat prevederile legale cu privire la executare, eschivându-se cu rea voință de la achitarea amenzilor, a părăsit locul permanent de trai, ascunzându-se de organele care pun în executare sentințele și nu a întreprins careva acțiuni de a achita amenzile aplicate. Mai mult, condamnatul nici nu s-a prezentat la biroul executorului judecătoresc pentru a achita datoriile față de creditorul urmăritor, respectiv corect s-a dispus, la demersul executorului judecătoresc, ca condamnatul să fie anunțat în căutare și să-i fie înlocuite amenzile cu închisoare, deoarece de către executorul judecătoresc au fost întreprinse toate măsurile prevăzute de art. 12, 67, 69 și 183 Cod de executare, necesare pentru executarea unei hotărâri judecătorești.

Din considerentele expuse, instanța de recurs a concluzionat că încheierea atacată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către avocatul Gh. Danciuc în recurs, nu pot servi drept temei pentru anularea încheierii instanței de fond, din care motive recursul declarat a fost respins, ca nefondat.

5. La 17 februarie 2015 și la 18 februarie 2015, condamnatul a declarat recurs în anulare, prin care solicită casarea atât a încheierii instanței de fond, cât și a deciziei instanței de recurs, invocând că instanțele ierarhic inferioare au admis la judecarea

prezentei cauze o eroare de drept, care, în consecință, a afectat soluția adoptată în privința lui Spinei R., fiindu-i înlocuită eronat pedeapsa sub formă de amendă, cu cea de închisoare.

În drept, recurentul nu specifică pe care anume temeieri de drept își întemeiază recursul în anulare declarat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, în redacția Legii nr.66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, persoanele menționate la art.401 alin.(1) pct.2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Însă, art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în redacția Legii sus-menționate, prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Din materialele dosarului, se constată că chestiunea care a fost examinată de către judecătorul de instrucție și, ulterior de către instanța de recurs, se referă la una din cele reglementate de art. 469 alin. (1) Cod de procedură penală, în particular fiind vorba de pct. 7) ce ține de soluționarea plîngerilor cu privire la înlocuirea amenzii cu închisoarea.

Conform prevederilor art. 472 Cod de procedură penală, încheierea instanței privind soluționarea chestiunilor referitor la executarea hotărârilor judecătorești poate fi atacată de către persoanele interesate, în termen de 15 zile, cu recurs, care se judecă conform prevederilor titlului II capitolul IV secțiunea a 2-a §2 din Partea specială a Codului de procedură penală.

În speță, această cale de verificare a legalității hotărârii judecătorești apărătorul recurentului a exercitat-o, contestînd cu recurs încheierea judecătorului de instrucție la data de 08 decembrie 2014.

Potrivit deciziei instanței de recurs, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău la 15 ianuarie 2015, a constatat că soluția adoptată de judecătorul de instrucție este legală și întemeiată.

Drept urmare, conform art.466 alin.(2) pct.6) și alin.(5) Cod de procedură penală hotărârea instanței de recurs a devenit definitivă și irevocabilă, la data cînd a fost pronunțată, adică la 15 ianuarie 2015.

O atare interpretare dă posibilitatea să statuăm că, după examinarea recursului de către instanța de recurs, căile de atac a unei hotărâri judecătorești pe o chestiune de înlocuire a pedepsei sub formă de amendă, cu închisoarea, au fost epuizate, iar în

consecință, o asemenea hotărîre nu cade sub incidența hotărîrilor judecătorești irevocabile prevăzute de art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, care sunt pasibile de a fi atacate cu recurs în anulare.

Excluderea de către legiuitor a căilor extraordinare de atac în această materie, este justificată de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 469 Cod de procedură penală, astfel legiuitorul urmărind să asigure celeritatea acesteia și obținerea în mod rapid a unei hotărîri irevocabile și definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar a unei instanțe ierarhic superioare asupra încheierilor emise de judecătorul de instrucție.

Principiul irevocabilității hotărîrii judecătorești rezultă din principiul stabilității și siguranței raporturilor juridice, element esențial al preeminenței dreptului într-o societate democratică, așa cum este consacrat și în preambulul Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

În aceeași ordine de idei, amintim că procedura de atac a hotărîrilor judecătorești irevocabile cu recurs în anulare este reglementată de art. 452 Cod de procedură penală. În temeiul art. 453 Cod de procedură penală, raportat la prevederile art. 6 pct. 44), 22 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Împotriva încheierilor judecătorești prin care s-au soluționat alte chestiuni decît vinovăția și condamnarea persoanei, la caz, înlocuirea pedepsei amenzii cu închisoarea, aceasta este irevocabilă și nu este pasibilă de a fi atacată cu recurs în anulare, ceea ce este prevăzut de lege prin dispoziții imperative, de la care nu se permite nici o derogare, iar recursul declarat de condamnat este inadmisibil, deoarece o atare hotărîre nu este susceptibilă de a fi atacată în ordinea recursului în anulare.

7. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul Spinei Roman Marin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015 în propria cauză penală, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 08 mai 2015.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru